

Frågor och svar – för vårdnadshavare till tonåringar

Varför ska jag som förälder/vårdnadshavare inte få ta del av min tonårings receptinformation på webben och i apotekets appar på samma sätt som tidigare?

E-hälsomyndigheten har kommit fram till att direktåtkomst för föräldrar/vårdnadshavare till tonårings recept så som det sker på apotekens e-handelswebbar och appar inte är förenlig med offentlighets- och sekretesslagen (OSL). Det är även en fråga om tonåringars integritet, och vilken information som föräldrar/vårdnadshavare automatiskt ska få ta del av.

För mer information om hur förändringen påverkar dig som är vårdnadshavare – kontakta ditt apotek!

Om jag som förälder behöver veta hur mycket medicin som finns kvar på ett recept, hur ska jag då göra?

Svar: Kontakta ditt apotek så hjälper de dig. Många apotek erbjuder till exempel abonnemangs- eller beställningstjänster för läkemedel, då blir du meddelad när det är dags att hämta ut din tonårings medicin.

Du kan också kontakta E-hälsomyndigheten via registrator och be att få ut din tonårings receptinformation.

Då gör vi en sekretessprövning om informationen kan lämnas ut. Svaret skickas per post till din folkbokföringsadress. Om din begäran avslås helt eller delvis, har du rätt att få ett avslagsbeslut som du kan överklaga.

Varför är det skillnad på att gå till ett apotek och få informationen jämfört med att ta del av den via apotekets tjänster eller e-handel?

Svar: Innan har vårdnadshavare i inloggat läge automatiskt kunnat se sin tonårings receptinformation i apotekens e-handel. Det är den så kallade direktåtkomsten som E-hälsomyndigheten nu tar bort eftersom den strider mot offentlighets- och sekretesslagen (OSL).

På ett fysiskt apotek gör farmaceuten en bedömning av huruvida listan med recept kan lämnas utan att farmaceuten bryter mot sin tystnadsplikt.

Och om du som förälder/vårdnadshavare ska hämta ut recept till din tonåring kan du även i fortsättningen göra det, och farmaceuten har precis som tidigare rätt att neka utlämningen om hen bedömer att det finns risk att tonåringen skulle kunna lida men, alltså ta skada.

Varför gör E-hälsomyndigheten den här förändringen?

Svar: E-hälsomyndigheten måste förhålla sig till de lagar och regler som finns. I det här fallet gör myndigheten bedömningen att dagens/den tidigare hantering inte är förenlig med offentlighets- och sekretesslagen (OSL).

Men apoteken kan vara på väg att ta fram egna lösningar, så kontakta ditt apotek om du berörs av den här förändringen!

Blir inte det här en försämring för föräldrarna?

Svar: Det blir en förändring för föräldrar/vårdnadshavare. För mer information om hur förändringen påverkar dig som är vårdnadshavare – kontakta ditt apotek!

Hur kommer det sig att det har varit möjligt att få se recepten på internet och i appar i dag?

Svar: E-hälsomyndigheten har erbjudit tjänster till apoteken som låter vårdnadshavarna automatiskt se tonåringars receptinformation, bland annat för att underlätta e-handel med läkemedel.

Men efter att E-hälsomyndigheten fått in ett flertal skrivelser som ifrågasätter föräldrars/vårdnadshavares direktåtkomst till tonåringars uppgifter i eHälsomyndighetens register har myndigheten utrett och konstaterat att det inte är förenlig med offentlighets- och sekretesslagen (OSL).

Gäller detta endast föräldrar/vårdnadshavare, eller även andra fullmaktstagare för tonåringar?

Svar: Det gäller både för föräldrar/vårdnadshavare och de personer som vårdnadshavaren gett fullmakt till.

Min tonåring står på flera läkemedel och det är viktigt för mig att ha koll på när recept ska förnyas, hur ska jag få den informationen?

Svar: För mer information om hur förändringen påverkar dig som är vårdnadshavare – kontakta ditt apotek!

Du kan också kontakta E-hälsomyndigheten via registrator och be att få ut din tonårings receptinformation. Då görs en sekretessprövning om informationen kan lämnas ut. Svaret skickas per post till din folkbokföringsadress.

Ett annat sätt är att använda någon av de abonnemangs- eller beställningstjänster som flera apoteksföretag erbjuder, så blir du meddelad när det är dags att hämta ut din tonårings medicin.

Hur ska jag göra för att förnya min tonårings recept?

Svar: Din tonåring kan vända sig till doktorn/förskrivaren. Som vårdnadshavare kan även du kontakta vården för att förnya din tonårings recept. Däremot går det inte att förnya tonåringars recept via 1177.

Vilken receptinformation kommer jag inte få ta del av framöver?

Svar: På ett fysiskt apotek gör farmaceuten en bedömning av huruvida listan med recept kan lämnas utan att farmaceuten bryter mot sin tystnadsplikt. Om farmaceuten bedömer att det finns risk att tonåringen skulle kunna lida men, ta skada av att viss läkemedelsinformation lämnas ut har farmaceuten precis som tidigare rätt att neka utlämning. Du kan också kontakta E-hälsomyndigheten via registrator och be att få ut din tonårings aktuella receptinformation. Då gör vi en sekretessprövning om informationen kan lämnas ut. Svaret skickas per post till din folkbokföringsadress. Om din begäran avslås helt eller delvis, har du rätt att få ett avslagsbeslut som du kan överklaga.

Kan det här innebära att min tonåring kommer stå utan medicin?

Svar: När du besöker ett fysiskt apotek är det ingen skillnad mot tidigare, utan är det i e-handeln där förändringen har skett. Även om du inte kan få ta del av informationen på samma sätt som tidigare i e-handeln finns apotek som har lösningar om du vill beställa medicin via nätet. Det finns även apotek som har olika abonnemangslösningar så att du ska få information i god tid för att kunna hämta ut medicin åt din tonåring. Ta kontakt med ditt apotek för mer information.

Min tonåring är inte mogen att ta hand om sina recept själv, hur ska jag göra framöver?

Svar: Flera apotek erbjuder till exempel abonnemangs- eller beställningstjänster för läkemedel, då blir du meddelad när det är dags att hämta ut din tonårings medicin. Det finns också apotek som har lösningar för att hantera e-handel av läkemedel för vårdnadshavare till ungdomar från 13 år. För mer information om vilka möjligheter som finns för dig som vårdnadshavare kontakta ditt apotek.

Varför måste jag fylla i en blankett varje gång jag vill ha ut min tonårings receptinformation från E-hälsomyndigheten?

Svar: Innan uppgifterna lämnas ut måste det vid varje tillfälle göras en prövning av om det kan göras utan att så sker. Enligt offentlighets- och sekretesslagen gäller sekretess hos E-hälsomyndigheten för uppgifter om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider men. Det innebär alltså att du vid varje tillfälle måste skicka in blanketten till oss.